

Sygn. akt III Ca 946/13

POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2014r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, Wydział III Cywilny Odwoławczy w składzie

następującym:

Przewodniczący - Sędzia: SO Mieczysław H. Kamiński

Sędzia SO Ewa Adamczyk

Sędzia SO Zofia Klisiewicz (sprawozdawca)

Protokolant: staż. Kinga Burny

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2014r.

na rozprawie

sprawy z wniosku D. P. (1)

przy uczestnictwie: W. B., Z. B., K. D., M. D., H. F., B. J. (1), E. J. (1), P. J. (1), A. J. (1), A. J. (2), E. J. (2), J. J. (1), J. J. (2), J. J. (3), K. J. (1), W. J. (1), Z. J. (1), S. J. (1), M. K. (1), A. K. (1), M. K. (2), M. K. (3), T. K., J. K. (1), B. Ł., J. Ł., J. M. (1), J. M. (2), M. M. (1), M. M. (2), A. O. (1), J. O. (1), A. O. (2), E. O., M. O., S. O. (1), W. O., Z. O., A. O. (3), A. P. (1), A. P. (2), I. P., A. P. (3), P. P. (1), L. P., Z. P., M. S. (1), A. S. (1), C. S., E. S., J. S. (1), Z. S. (1), P. S., J. S. (2), M. S. (2), B. S., M. T., E. W., J. W. (1), J. W. (2), T. W., W. W. (1), A. W., B. W., W. W. (2), A. Z., J. M. (3), G. W., Z. J. (2), S. O. (2), J. O. (2), M. J. (1), C. O., J. O. (3), S. R., B. J. (2), M. J. (2), M. J. (3), J. J., D. P. (2), M. J. (4), P. J. (2) i I. M.

o rozgraniczenie

na skutek apelacji uczestniczki A. P. (3)

od postanowienia Sądu Rejonowego w Limanowej

z dnia 30 lipca 2013 r., sygn. akt I Ns 944/10

p o s t a n a w i a :

- 1. oddalić apelację,**
- 2. orzec, że wnioskodawczyni i uczestnicy ponoszą koszty postępowania apelacyjnego związane ze swym udziałem w sprawie,**
- 3. przyznać adw. J. B. ze Skarbu Państwa – Sąd Rejonowy w Limanowej kwotę 110,70 zł brutto tytułem wynagrodzenia za pełnienie funkcji kuratora nieznanego z miejsca pobytu uczestnika J. J. w postępowaniu apelacyjnym.**

Sygn. akt III Ca 946/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 30.07.2013r. Sąd Rejonowy w Limanowej w sprawie z wniosku D. P. (1) przy uczestnictwie: W. B., Z. B., K. D., M. D., H. F., B. J. (1), E. J. (1), P. J. (1), A. J. (1), A. J. (2), E. J. (2), J. J. (1), J. J. (2), J. J. (5), J. J.

(3), K. J. (1), S. J. (2), W. J. (1), Z. J. (1), S. J. (1), M. K. (1), A. K. (1), M. K. (2), M. K. (3), T. K., J. K. (1), B. Ł., J. Ł., J. M. (1), J. M. (2), M. M. (1), M. M. (2), A. O. (1), J. O. (1), A. O. (2), E. O., M. O., S. O. (1), W. O., Z. O., A. O. (3), A. P. (1), A. P. (2), I. P., A. P. (3), P. P. (1), L. P., Z. P., M. S. (1), A. S. (1), C. S., E. S., J. S. (1), Z. S. (1), P. S., J. S. (2), M. S. (2), B. S., M. T., E. W., J. W. (1), J. W. (2), T. W., W. W. (1), A. W., B. W., W. W. (2), A. Z., J. M. (3), G. W., Z. J. (2), S. O. (2), J. O. (2), M. J. (1), C. O., J. O. (3), S. R. działającej przez kuratora dla osoby nieznanej z miejsca pobytu w osobie M. B. (1) i J. J. działającego przez kuratora dla osoby nieznanej z miejsca pobytu adw. J. B. o rozgraniczenie, dokonał rozgraniczenia nieruchomości położonej w L. obr. (...) stanowiącej dz. ew. nr (...) objętą księgą wieczystą KW Nr (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Limanowej, będącej własnością D. P. (1) W. W. (1), A. J. (3), J. K. (2), J. G., A. J. (4), A. K. (2), M. J., J. S. (3), M. S. (3), K. J. (2), A. J. (4), W. J. (2), K. P. (1), M. B. (2), J. J. (2), A. O. (4), A. S. (2), J. J. (6), A. J. (5) i S. J. (2) lub ich następców prawnych, z sąsiadującymi nieruchomościami zgodnie z punktami i liniami uwidocznionymi na mapie sporządzonej przez biegłego geodetę Z. S. (2) zawartej w uzupełniającej opinii geodezyjnej z dnia 29.11.2012r. zam. (...), stanowiącej integralną część niniejszego postanowienia tj. z:

a) nieruchomością utworzoną z dz. ew. nr (...) objętą księgą wieczystą prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Limanowej KW nr (...) będącej własnością A. P. (3) i P. P. (1) na prawach wspólności ustawowej małżeńskiej, po linii ciągłej łączącej punkty 19, 2, 3, 4 zaznaczonej linią przerywaną koloru czarnego,

b) nieruchomością utworzoną z dz. ew. nr (...) objętą księgą wieczystą prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Limanowej KW nr (...) będącej własnością D. P. (1) po linii ciągłej łączącej punkty 4, 5, 6, 7, 6048, 5990 zaznaczonej linią czerwoną i przerywaną koloru czarnego,

c) nieruchomością utworzoną z dz. ew. nr (...) objętą księgą wieczystą prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Limanowej KW nr (...) będącej własnością A. P. (3) i P. P. (1) na prawach wspólności ustawowej małżeńskiej po linii ciągłej łączącej punkty 16 i 6570 zaznaczonej linią koloru zielonego,

d) nieruchomością utworzoną z dz. ew. nr (...) objętą księgą wieczystą KW nr (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Limanowej będącej własnością D. P. (1) po linii ciągłej łączącej punkty 12, 13, 14, 15, 16 zaznaczonej linią przerywaną koloru czarnego,

e) nieruchomością utworzoną z dz. ew. nr (...) objętą księgą wieczystą prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Limanowej KW nr (...) będącej własnością Z. P. po linii ciągłej łączącej punkty 10, 11, 12 zaznaczonej linią przerywaną koloru czarnego,

f) nieruchomością utworzoną z dz. ew. nr (...) objętą księgą wieczystą KW nr (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Limanowej będącej własnością T. W. po linii ciągłej łączącej punkty 5975, 6038, 8, 9, 10 zaznaczonej linią koloru czarnego (pkt 1 ppkt a-f).

Przyznał Sąd od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. B. kwotę 221,40 zł brutto i na rzecz M. B. (1) kwotę 180 zł – tytułem wynagrodzenia za sprawowanie funkcji kuratora (pkt 2). Nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądowi Rejonowemu w Limanowej tytułem poniesionych wydatków od uczestników Z. P. i T. W. kwoty po 413,10 zł, od uczestników A. P. (3) i P. P. (1) solidarnie kwotę 826,20 zł, od wnioskodawczynie D. P. (1) kwotę 1.239,29 zł (pkt 3). W pozostałym zakresie orzekł, że każda ze stron ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie (pkt 4).

Sąd Rejonowy ustalił, że nieruchomość, której rozgraniczenia domaga się wnioskodawczynie stanowi drogę gruntową utwardzoną żwirem i drobnymi kamieniami, przechodzącą na długości siedliska na dz. ew. (...) w utwardzone koleiny z widocznymi śladami przejazdu.

Droga na spornym odcinku istnieje w obecnej postaci przynajmniej od sześćdziesięciu lat. Przy okazji budowy domu na dz. ew. nr (...) należącej do P. i A. P. (3), w początkowym odcinku przylegającym do tej działki, została dodatkowo utwardzona. Wcześniej droga służyła przede wszystkim D. P. (1) oraz jej poprzednikom prawnym jako dojazd do domów – starego, istniejącego wtedy na dz. ew. nr (...) oraz obecnego na dz. ew. nr (...). Drogą przewożone były materiały budowlane, opał i zaopatrzenie. Początkowo szlak umożliwiał przejazd jedynie wozem konnym. W

późniejszym okresie tj. od lat 80 - tych ub. wieku z uwagi na pojawienie się samochodów i traktorów zaczęto poszerzać drogę i dokonywać w miarę potrzeby jej naprawy. Samochodem po tej drodze od roku 1980 jeździł mąż D. P. (1). Korzystali z niej K. P. (2) oraz inni właściciele przyległych gruntów i lasów jako dojazd do tych nieruchomości.

Za współwłaścicieli obecnej dz. ew. (...) uważały się zawsze osoby wpisane w księdze wieczystej, a po nich ich następcy prawni posiadający sąsiednie i dalsze nieruchomości gruntowe. Przed nabyciem dz. ew. (...) przez A. i P. P. (1) w 2000r. oraz wybudowaniem przez nich na tej działce domu mieszkalnego, nie było nigdy żadnych sporów co do przebiegu drogi.

Na gruncie sporna droga biegnie w obszarze oznaczonym punktami; 1, 2, 3, 4, 5, 6, 6353, 7, 6048, 5990, 5975, 6038, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 6570, 17 uwidocznionymi na mapie sporządzonej przez biegłego sądowego. Na wysokości punktu D droga posiada szerokość około 2,80 m i jest to w zasadzie jej stała szerokość na gruncie. Droga ta biegnie w kierunku wschodnim lekko pod górę. Mija działki A. P. (3) i P. P. (1) siedliskową po prawej stronie nr (...) i rolną po lewej stronie nr (...).

Na odcinku przylegającym do działek A. P. (3) i P. P. (1) (...) droga w zasadzie w całości biegnie po dawnej parceli pgr. lkat (...). Niewielka różnica występuje jedynie w okolicy punktu nr 4 zaznaczonego w opinii biegłego w odległości około 1 m od narożnika ogrodzenia w punkcie 21. Metalowy słupek narożny tego płotu (punkt 21) stanowi pozostałość starego ogrodzenia wybudowanego ponad 60 lat temu między dz. ew. nr: (...) i (...).

W tym miejscu droga wychodzi nieznacznie poza pgr. lkat (...), zajmując klin w obszarze wyznaczonym punktami 3', 4', 4 i 3'.

Następnie droga biegnie wzdłuż granicy z działkami D. P. (1) siedliskową po prawej stronie nr (...) i po lewej stronie nr (...).

Przebieg drogi na gruncie w zasadzie aż do wysokości zabudowań na działce wnioskodawczyni rozmią się zupełnie się z ustalonymi granicami ewidencyjnymi dz. ew. nr (...) na spornym odcinku. Granica ewidencyjna ustalona według mapy ewidencyjnej w skali 1:1000 pomiędzy dz. ew. nr: (...) przebiega na linii wyznaczonej w opinii biegłego sądowego geodety Z. S. (2) punktami: 6750, 6533, 6424, 6335, 6205, 6038, 5975 (odcinek A-B). Granica ewidencyjna według tej samej mapy pomiędzy dz. ew. nr: (...) i (...) przebiega na linii wyznaczonej w opinii tego biegłego punktami: 6633, 6579, 6538, 6438, 6462, 6438, 6353, 6210, 6048 i 5990 (odcinek C-D).

Według granic ewidencyjnych dz. ew. nr (...), szczególnie w sąsiedztwie dz. ew. nr (...) własności P. i A. P. (3), droga musiałaby zostać usytuowana na gruncie porośniętym trawą, kępą krzewów wysokich na około 5-6 m, pozbawionym jakichkolwiek śladów przejazdu.

Sąd Rejonowy zważył, że obowiązany jest dokonać rozgraniczenia w pierwszej kolejności według stanu prawnego, jeżeli tylko materiał zebrany w sprawie pozwoli na ustalenie tego stanu, w szczególności pozwoli na ustalenie, do jakiej granicy na gruncie sięga własność właścicieli gruntów sąsiadujących. Zaznaczył także powołując się na treść orzeczenia SN z dnia 26.04.1967r. (III CR 424/66 OSNCP 14/67, poz. 206), że w zakresie ustalenia stanu prawnego przy rozgraniczeniu mieści się też badanie, czy pasy przygraniczne nie zostały nabyte w drodze zasiedzenia, albowiem zasiedzenie jest również stanem prawnym. Przy czym nie jest konieczne, aby strona zgłaszająca zarzut zasiedzenia dokładnie sprecyzowała początkowy i końcowy jego termin, wystarczającym jest jedynie przytoczenie okoliczności uzasadniających badanie przez Sąd przesłanek zasiedzenia.

Sąd Rejonowy podał, że na odcinku stanowiącym granicę między dz. ew. (...), a (...), droga w terenie biegnie przez punkty 19, 2, 3, 4 oznaczone w opinii i w zasadzie pokrywa się z granicami parceli pgr. (...). Własność dz. ew. nr (...) nabytej przez P. P. (1) i A. P. (3) nigdy nie obejmowała parceli gruntowej (...). Poprzedni właściciel dz. ew. (...) i (...) nieruchomości nabył w drodze darowizny. Nie mógł zatem nabyć więcej, aniżeli posiadał jego poprzednik prawny.

Sąd podkreślił, że wynikająca z art. 5 ustawy o księgach wieczystych i hipotece, zasada rękojmi ksiąg wieczystych dotyczy niezgodności ze stanem prawnym nieruchomości ujawnionym w księdze wieczystej, nie obejmuje natomiast wpisów w dziale I-O. Zatem wpis w tym dziale nie rozstrzyga o tym, że nabywca nabył taki obszar nieruchomości, jaki był ujawniony w księdze wieczystej.

Przedmiotowa droga w obecnym kształcie funkcjonuje od dziesięcioleci, wykorzystywana była przez osoby zainstalowane w księdze wieczystej (...) (...) (...) gm. kat. L. jako droga dojazdowa do położonych przy niej zabudowań oraz do położonych dalej gruntów i lasów. Kolejny drogi były utwardzone i wyraźnie widoczne. Przed rokiem 1980 droga została poszerzona w sposób umożliwiający poruszanie się po niej samochodami. Dokonała tego wnioskodawczyni oraz jej rodzice przy pomocy innych osób korzystających z drogi. W sposób naturalny wszyscy korzystający z drogi uważali ją za swoją własność, dbali o nią, poprawiali, utrzymywali w zakresie niezbędnym do wykonywania przejazdów. Przejazdy te wykonywali w zakresie potrzeb i przy braku jakiegokolwiek sprzeciwu osób trzecich.

W ocenie Sądu Rejonowego okoliczności te pozwalają przyjąć, iż jeszcze przed nabyciem udziału w dz. ew. nr (...) przez wnioskodawczynię w sierpniu 2009r. współwłaściciele drogi spełniali warunki nabycia przez zasiedzenie zajętych pod drogę i użytkowanych w ten sposób przylegających do pgr. (...) przygranicznych fragmentów obecnej dz. ew. nr (...) i (...).

W tym stanie rzeczy, Sąd Rejonowy ustalił przebieg granicy pomiędzy dz. ew. nr: (...), a dz. ew. (...) i (...) według stanu prawnego. Przebieg granicy ustalony został na podstawie badania stanu wieczysto – księgowego przedmiotowych działek, na podstawie przeskalowanej mapy katastralnej w skali 1 : 2880 przedstawiającej stan granic na gruncie na dzień 04.11.1971r., stanu prawnego wynikającego z zasiedzenia, jak również na podstawie pomiarów sytuacyjnych wykonanych na gruncie. Sąd Rejonowy podał, że zgodnie z treścią § 4 pkt 1, oraz § 5.1 pkt 2b, 2e Rozporządzenia Ministrów Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 14.04.1999r. w sprawie rozgraniczania nieruchomości (Dz.U. z 1999 r., nr 45, poz. 453), dokumenty w oparciu, o które ustalono stan faktyczny sprawy, stanowią też podstawę ustalenia przebiegu granic w postępowaniu rozgraniczeniowym.

Sąd Rejonowy zaznaczył, że różnice między granicą katastralną, a granicą użytkowania drogi na gruncie nie przekraczają w zasadzie odległości 1 m na odcinku spornym, co dodatkowo potwierdza słuszność twierdzenia o nabyciu w tym zakresie w drodze zasiedzenia przygranicznego pasa gruntu.

Sąd uznał, że żądanie wnioskodawczyni ustalenia granicy w pkt 1, położonym poza istniejącą w terenie drogą, nie ma żadnego uzasadnienia. Punkt ten znajduje się w odległości 1,5 m od granicznika wyznaczającego granicę ewidencyjną oraz w podobnej odległości od granicy katastralnej pgr. (...).

Przebieg granic dz. ew. nr (...) z dz. ew. nr: (...)i (...) jako odpowiadający granicy drogi istniejącej w terenie był bezsporny między zainteresowanymi.

Mając na uwadze, że sąsiednie dz. ew. nr:(...) i (...) oraz pgr. (...), na której w całości mieści się droga (...), stanowią własność D. P. (1), która stała się jednocześnie współwłaścicielem dz. ew. nr (...)na podstawie dokonanej umowy darowizny, przyjął Sąd, iż w zakresie spornych granic dz. ew. nr (...) z dz. ew. nr: (...), (...)i (...), nie da się ustalić granicy prawnej w taki sposób, w jaki miało to miejsce w przypadku granic z dz. ew. nr: (...) i (...). Skumulowanie własności poszczególnych nieruchomości w rękach wnioskodawczyni uniemożliwia wskazanie, w jakich granicach własności te sięgają na gruncie. Dlatego też w tym przypadku rozgraniczenia dokonał Sąd Rejonowy według ostatniego spokojnego stanu posiadania (art. 151 zd. 1 k.c.), który nie był kwestionowany przez współwłaścicieli drogi i był zgodny między właścicielami sąsiadujących z drogą nieruchomości.

Powyższe postanowienie zaskarżyła uczestniczka A. P. (3) apelacją, w której wniosła o jego zmianę w punktach 1a, 1c i 3 przez ustalenie, że granicą między dz. ew. nr (...), a dz. ew. nr (...) i (...) jest granica ewidencyjna. Wniosła

także o obniżenie ustalonych wobec niej kosztów postępowania. Alternatywnie wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia w w/w punktach i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Zaskarżonemu postanowieniu apelująca zarzuciła:

- naruszenie przepisu art. 153 k.c. w zw. z art. 172 k.c. przez przyjęcie, że wnioskodawczyni nabyła przez zasiedzenie przygraniczne pasy gruntu przylegające do dz. ew. nr (...), będące częścią dz. ew. nr: (...) oraz (...) mimo, iż nie stanowią one szlaku drożnego, oraz pomimo tego, że wnioskodawczyni nie podniosła skutecznie zarzutu zasiedzenia,

- sprzeczność poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności dowolne przyjęcie, iż wnioskodawczyni utwardzała sporny szlak drogowy przez okres wymagany przepisem, mimo braku w materiale sprawy podstawowych ustaleń odnoszących się do zmiennej szerokości szlaku drożnego, czasookresu korzystania z niego przez wnioskodawczynię, kręgu osób mających utwardzać szlak drożny i obszaru, który był utwardzany i w konsekwencji dokonanie rozgraniczenia na odcinku oznaczonym punktami 6570-6633-16 jako częścią dz. ew. nr (...) mimo, iż „klin” ten nie należy do dz. ew. nr (...).

Skarżąca zarzuciła przede wszystkim, że Sąd I instancji błędnie ustalił granicę pomiędzy dz. ew. nr: (...), a (...) i (...) wg ostatniego stanu posiadania, a nadto, że wnioskodawczyni formalnie nie podniosła zarzutu zasiedzenia przygranicznych pasów gruntu stanowiących dz. ew. nr (...) i (...), a nadto, że Sąd błędnie przyjął, że różnica pomiędzy granicą prawną, a granicą użytkowania nie przekracza 1 m. Wskazywała, że posiadaczką drogi były także inne osoby, co powoduje, że nie mogła jedynie wnioskodawczyni samodzielnie nabyć nieruchomości przez zasiedzenie oraz, że nawet gdyby przyjąć, że wnioskodawczyni wykonywała akty po posiadaniu co do tej części nieruchomości to mogłaby ewentualnie nabyć przez zasiedzenie służebność przejazdu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Postanowienie Sądu Rejonowego jest prawidłowe.

W ocenie Sądu Okręgowego nie zachodzą uchybienia podniesione w apelacji, jak również nie zachodzą uchybienia brane pod uwagę z urzędu – art. 378 § 1 k.p.c.

Sąd Okręgowy w całości podziela ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego oraz wnioski prawne wyciągnięte na ich podstawie i przyjmuje je za własne.

Przede wszystkim na wstępie należy zauważyć, że na spornym zaskarżonym odcinku Sąd Rejonowy ustalił granicę wg stanu prawnego, a nie wg ostatniego stanu spokojnego posiadania, jak zarzuca skarżąca.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego błędnych ustaleń faktycznych i ich sprzeczności z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, brak jest podstaw, aby uznać ten zarzut za zasadny. W istocie zarzut ten sprowadza się do kwestionowania dokonanej przez sąd Rejonowy swobodnej oceny dowodów wyrażonej w art. 233 k.p.c. Apelujący nie wskazuje jednak żadnych skutecznych zarzutów mogących podważyć dokonaną przez Sąd Rejonowy ocenę materiału dowodowego. Zdaniem Sądu Okręgowego ustalenia Sądu Rejonowego tak, co do przebiegu w terenie drogi, jej granic katastralnych jak i sposobu użytkowania od lat 60 – tych, były prawidłowe i nie zostały skutecznie podważone zarzutami apelacji.

Zważyć należy, że zgodnie z wyrażoną w treści art. 233 § 1 k.p.c. zasadą swobodnej oceny dowodów, sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Oparcie oceny sądu na wszechstronnym rozważeniu zebranego materiału powinno oznaczać uporządkowanie tego materiału, odniesienie się do wszystkich przeprowadzonych dowodów i każdego z osobna i w konsekwencji wskazanie, które z faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy zaistniały bądź nie zaistniały. Istotą

oceny dowodów jest wybranie tych, które weszły w skład podstawy rozstrzygnięcia i odrzucenie tych, którym sąd odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Ocena wiarygodności i mocy dowodów przeprowadzonych w sprawie wyraża istotę sądenia w części dotyczącej ustalenia faktów, ponieważ obejmuje rozstrzygnięcie o przeciwstawnych twierdzeniach stron na podstawie własnego przekonania sędziego powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia się ze świadkami, dokumentami i innymi środkami dowodowymi. Jeżeli z materiału dowodowego sprawy Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi zostać zaakceptowana.

Apelująca kwestionując ustalenia faktyczne nie wskazała jakie konkretne zasady swobodnej oceny dowodów zostały naruszone przez Sąd I Instancji. Podkreślić należy, że skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez Sąd I instancji art. 233 § 1 k.p.c. wymaga nie polemiki, lecz wskazania, że Sąd ten uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu Sądu do dokonania swobodnej oceny dowodów.

W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd I instancji przedstawił fakty, które uznał za udowodnione, wskazał dowody, na których się oparł, dokonał oceny wszystkich dowodów zgromadzonych w sprawie oraz wyjaśnił podstawę prawną wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Kluczową dla ustalenia przebiegu faktycznego w terenie drogi utworzonej z dz. ew. nr (...) oraz jej granic geodezyjnych była opinia biegłego geodety Z. S. (2). Biegły w opinii dokonał pełnej synchronizacji spornego odcinka drogi (...) z mapą katastralną. W ustnej opinii uzupełniającej z dnia 4.06.2013 r. (k. 175) biegły wskazał, że w terenie droga biegnie częściowo po pgr (...), następnie po dz. ew. (...) w skład, której weszła parcela (...). Wyjaśnił, że dz. ew. nr (...) powstała z parcel (...) i (...). Obie te parcele nie obejmowały części zajętej przez parcelę drogową (...). Podał, że błędna jest synchronizacja, na którą powołuje się uczestniczka A. P. (3) w zakresie parceli (...) i dz. ew. (...) Podał, że na odcinku przylegającym do dz. ew. nr (...) stan prawny parceli drogowej (...) odpowiada w zasadzie drodze, która istniała i istnieje w terenie. Różnica jest niewielka w okolicach punktu 4, gdzie droga w terenie wychodzi poza parcelę (...) i wchodzi na działkę uczestników P. tj na dz. ew. nr (...). Granica parceli katastralnej biegnie w tym miejscu przez punkt 4'. Co do umiejscowienia drogi nr (...) na mapie ewidencyjnej biegły podał, że trudno obecnie ustalić, dlaczego dz. ew. nr (...) została naniesiona w taki sposób i wyjaśnił, że mogła to być planowana droga, która przebiegałaby w linii prostej, bez zakrętów, ale nie została urządzona w tym miejscu i nie został uregulowany jej stan prawny.

Opinia ta nie była kwestionowana przez wnioskodawczynię, ani przez uczestników.

Brak jest również podstaw, aby kwestionować ustalenia faktyczne w zakresie korzystania z tej drogi od lat 80 - tych ub. wieku. Uczestniczka A. P. (3) wraz z mężem nabyli dz. ew. nr: (...) i (...) w 2000 r., zatem nie mieli oni wiadomości jak przebiegała droga przed tą datą. W ocenie Sądu Okręgowego podzielić należy dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia, że droga funkcjonowała przynajmniej od lat 60 - tych ub. wieku i później była utwardzona. Jak zeznali świadkowie wymagała ona utwardzenia z uwagi na fakt, iż od lat osiemdziesiątych wykorzystywana była do przejazdu przez samochody osobowe i traktory. W sprawie nie chodziło o zasiedzenie służebności przejazdu na spornym klinie przez współwłaścicieli drogi, tylko o wykazanie jak przebiegała ta droga w terenie przez czas wymagany do zasiedzenia, niezależnie od tego kto i kiedy ją urządzał. Wnioskodawczyni wykazała, że droga sięgała do pkt 4 tj. słupka oznaczonego na mapie nr 21.

Prawidłowa jest ocena Sądu Rejonowego, że złożone przez uczestniczkę A. P. (3) zeznania, w których podaje, że droga powstała w roku 2002 nie zasługiwały na wiarę. Słusznie przyjął Sąd Rejonowy, że zeznania w tym zakresie sprzeczne były z pozostałym materiałem dowodowym. Stwierdzić także należy, że kwestia urządzenia drogi w jej obecnym kształcie nie miała też przesądzającego znaczenia.

Odnosząc się do zarzutów naruszenia prawa materialnego tj. art. 153 k.c. i art. 172 k.c. uznać należy, że również w tym zakresie apelacja jest bezzasadna.

Podkreślić należy, że w sądowym postępowaniu rozgraniczeniowym, przy ustalaniu przebiegu spornej granicy według "stanu prawnego" (art. 153 k.c.), bierze się pod uwagę wymienione w art. 31 ust. 2 - Prawa geodezyjnego i kartograficznego z dnia 17 maja 1989 r. (Dz. U. Nr 30, poz. 163 ze zm.) znaki i ślady graniczne, mapy i inne dokumenty oraz punkty osnowy geodezyjnej. Obok nich można także się posłużyć innymi dowodami, przewidzianymi przez przepisy k.p.c., np. zeznaniami świadków, opinią biegłego i przesłuchaniem stron. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21.05.1998r., III CKN 475/97, Wokanda 1998, nr 8, poz. 7, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 08.02.2000r., I CRN 126/94, uchwała całej Izby SN z dnia 25.05.1957r., 1 CO 39/56, OSN 1958, nr 4, poz. 91). W przedmiotowej sprawie ustalenia Sądu Rejonowego w zakresie przebiegu dz. ew. nr (...) na odcinku graniczącym z działkami apelującej tj. dz. ew. nr: (...) i (...), ustalone zostały zgodnie z przebiegiem katastralnym tej drogi w granicach parceli gruntowej (...), taki przebieg drogi w ocenie biegłego wynika z prawidłowo przeprowadzonej synchronizacji. Ustaleń w tym zakresie nie może podważać mapa z uwidocznionym innym przebiegiem tej drogi gdyż, co zostało ustalone, nie dokonano zmian stanu prawnego w tym zakresie. Uznać należało zatem zgodnie z opinią biegłego geodety, że na mapie ewidencyjnej oznaczenie drogi dotyczyło drogi planowanej.

Brak jest również podstaw, aby podzielić zarzuty apelującej, która podnosiła, że granice jej działek podlegają ochronie w ramach wynikającej z art. 5 ustawy o księgach wieczystych i hipotece rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych. Ugruntowane zarówno w orzecznictwie jak i w doktrynie jest stanowisko, że rękojmia ta nie obejmuje wpisów w dziale I-O. Zatem wpis w tym dziale nie rozstrzyga o tym, że nabywca nabył taki obszar nieruchomości, jaki wynika z mapy ujawnionej w księdze wieczystej. Rękojmia dotyczy jedynie ujawnionego w księdze wieczystej stanu prawnego nieruchomości i nie ma charakteru niewzruszalnego (art. 10). Nie istnieje więc rękojmia wiary publicznej ksiąg wieczystych w zakresie dokonanego w niej oznaczenia nieruchomości, ani jakkolwiek jej prymat nad danymi z ewidencji gruntów i budynków. (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 24.08.2007r., VIII SA/Wa 215/07 LEX nr 510396). Spór o linię graniczną i o to, do kogo z sąsiadów przynależy prawo własności przygranicznego pasa gruntu wzdłuż ich nieruchomości, podlega właśnie rozpoznaniu w sprawie o rozgraniczenie.

Zaznaczyć należy, że wpisy w dziale I - O księgi wieczystej nie tworzą stanu prawnego nieruchomości, jednak w wypadku, kiedy - na skutek nieujawnionych zmian stanu prawnego księga wieczysta obejmuje nieruchomość, do której wydzielonej części w rzeczywistości prawo przysługuje innej osobie niż wpisana, przez co część ta stanowi inną, odrębną nieruchomość w rozumieniu art. 46 § 1 k.c. - wadliwość księgi wieczystej nie dotyczy danych zawartych w dziale I - O, lecz błędnego wpisu w dziale II i zastosowanie w takim wypadku rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych nie jest wyłączone (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16.02.2012r., IV CSK 272/11, LEX nr 1215294). W przedmiotowej sprawie jednak z uwagi na to, że jak wyżej ustalono, uwidoczniony na mapach przebieg drogi utworzonej z dz. ew. nr (...) w sposób odmienny od parceli gruntowej (...), nie związany był z jakimkolwiek zmianami prawnymi, brak jest podstaw, aby naniesiony błędnie na mapę ewidencyjną przebieg drogi wywołał zmiany w zakresie stanu prawnego.

Nieskuteczne są podnoszone przez apelującą zarzuty, iż Sąd uznał zasiedzenie spornego klina tylko na rzecz wnioskodawczyni. Okoliczność taka nie wynika ani z orzeczenia ani też z jego uzasadnienia. Uznanie zarzutu zasiedzenia za skuteczny na spornym odcinku, nastąpiło na rzecz wszystkich współwłaścicieli dz. ew. nr (...). Warunkiem rozważenia kwestii zasiedzenia przygranicznego pasa ziemi w ramach kryterium stanu prawnego granic gruntów, jest uprzednie ustalenie przebiegu linii granicznej zgodnie z dokumentami, w związku z tym Sąd najpierw ustalił przebieg granicy wg katastru, bo ten wyznaczał stan prawny, a dopiero później badał stan faktyczny na odcinku (klinie) przedstawionym jako należącym do drogi. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11.12.2013r., IV CSK 180/13 LEX nr 1415507).

Niewykazane zostały w apelacji żadne podstawy mogące skutecznie podważyć prawidłowość wydanego orzeczenia w zakresie kosztów postępowania. Orzeczenie w tym zakresie Sąd Rejonowy oparł na treści art. 520 § 1 k.p.c. uznając, że wnioskodawczyni i uczestnicy byli zainteresowani postępowaniem w udziale odpowiadającym ilości posiadanych

przez nich działek. Na tej podstawie Sąd ustalił, że skoro apelująca i jej mąż są właścicielami dwóch działek to koszty postępowania powinny obciążać ich w 2/7 części. Takie rozstrzygnięcie w ocenie Sądu Okręgowego jest prawidłowe.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy postanowił na zasadzie art. 520 § 1 k.p.c., uznając, że brak jest podstaw do odstąpienia od zasady w nim wyrażonej. Wszystkie osoby zainteresowane są w równym stopniu ustaleniem granic ich nieruchomości.

Z uwagi na to, że uczestnika J. J. reprezentował kurator – adwokat, należało orzec o jego wynagrodzeniu na zasadzie § 2 ust. 3, § 8 pkt 2 i § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013r. poz. 461 tj.) w zw. z § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.08.1982 r. w sprawie stawek, warunków przyznawania i wypłaty ryczałtu przysługującego sędziom i pracownikom sądowym za dokonanie oględzin oraz stawek należności kuratorów. (Dz. U. z 1982r., nr 27, poz.197).

(...)